

Tampereen Kitarakoulu

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän
opetussuunnitelma

Opetussuunnitelma on laadittu opetushallituksen 20.9.2017 (OPH-2069-2017) vahvistamien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän perusteiden mukaan.

1. Toiminta-ajatus	3
2. Oppilaitos	4
2.1 Arvot ja yleiset tavoitteet	4
2.2 Oppimiskäsitys	4
2.3 Oppimisympäristö	4
2.4 Työtavat	5
2.5 Toimintakulttuuri	5
3. Musiikkiopinnot	7
3.1 Opetuksen yleiset tavoitteet	7
3.2 Opetustarjonta	7
3.4 Opintokokonaisuudet	8
3.4.1 Yhteiset opinnot 300h	9
3.4.2 Opintokokonaisuus 1: Musiikillisen osaamisen ensiaskeleet 100h	9
3.4.3 Opintokokonaisuus 2: Musiikillisen osaamisen kehittäminen 200h	12
3.4.4 Teemaopinnot 200h	15
3.4.5 Opintokokonaisuus 3: Musiikillisen osaamisen laajentaminen 200h	16
3.5 Oppimäärän yksilöllistäminen	20
4. Oppilaaksi ottaminen ja opiskeluaika	21
5. Oppimisen arviointi	21
5.1. Arvioinnin kohteet	21
5.2 Arviointitavat	22
5.3. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen	23
5.4 Todistukset	23
6. Yhteistyö ja toiminnan kehittäminen	25
6.1 Yhteistyö huoltajien/kodin kanssa	25
6.2 Yhteistyö muiden tahojen kanssa	25
6.3. Oppilaitoksen toiminnan kehittäminen	25

1. Toiminta-ajatus

Tampereen Kitarakoulu on vuonna 2010 perustettu yksityinen oppilaitos, joka tarjoaa taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän mukaista opetusta. Tampereen Kitarakoulu on keskittynyt rytmimusiikin ja klassisen kitaran opetukseen. Rytmimusiikin piiriin kuuluvat pop-, jazz- ja rockmusiikki sekä tanssimusiikki.

Tampereen Kitarakoulun opetussuunnitelma perustuu opetushallituksen **20.9.2017** (OPH-2069-2017) vahvistamaan taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin. Toiminnan järjestämisessä noudatetaan lakia taiteen perusopetuksesta (633/1998) sekä sitä täydentävää asetusta (813/1998). Lisäksi Tampereen Kitarakoulu noudattaa muita annettuja asetuksia sekä Tampereen Kitarakoulun ohjesäännön määräyksiä. Opetusta annetaan kaikenikäisille sekä yksilö- että ryhmäopetuksena.

Tampereen Kitarakoulu tarjoaa oppilailleen monipuolista ja laadukasta musiikkikasvatusta, joka antaa pohjan elinikäiseen harrastamiseen. Taiteen perusopinnot tukevat oppilaan kehitystä yksilönä, musiikin harrastajana sekä yhteisön jäsenenä. Opetus ja opiskelu avaavat uusia mahdollisuuksia ymmärtää taiteita ja kulttuureja sekä myös tukevat myönteisen musiikkisuhteen kehitystä. Oppilas kehittää myös luovia ajattelutaitoja, joita hän voi hyödyntää muilla elämän osa-alueilla. Taiteen perusopinnot Tampereen Kitarakoulussa antavat vahvan pohjan jatkaa opintojaan mahdollisiin musiikin jatko-opintoihin.

Oppilaitoksen tehtävänä on musiikinopetusta antamalla mm. edistää esittävää ja luovaa säveltaidetta ja säilyttää musiikin harrastamista monikulttuurisessa ja muuttuvassa yhteiskunnassa. Lisäksi Kitarakoulun pyrkimyksenä on kehittää paikallista kulttuuria ja musiikkielämää.

2. Oppilaitos

2.1 Arvot ja yleiset tavoitteet

Tampereen Kitarakoulun opetussuunnitelma perustuu ihmisarvon, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Koulun arvot ja yksilöllisyyden kunnioitus ilmenevät siten, että jokaisen oppilaan kehittymistä ja oppimista tuetaan hänen omista lähtökohdistaan käsin. Kitarakoulun tavoitteena on tarjota mahdollisimman monelle tilaisuus kehittää musikaalisia taipumuksiaan, rohkaista luovaan ilmaisuun ja ohjata heitä musiikin elinikäiseen harrastamiseen.

2.2 Oppimiskäsitys

Opetussuunnitelma pohjautuu käsitykseen, jonka mukaan oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi taitojen ja tietojen oppimisprosessiksi. Taiteen oppiminen on pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen kulttuurisen osallisuuden prosessi. Opiskelu on tavoitteellista, ja oppimisen lähtökohtana ovat tutkiva oppiminen sekä toiminnallinen lähestymistapa. Oppilaalla on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Hän oppii asettamaan itselleen tavoitteita ja kykenee toimimaan niiden mukaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tässä vuorovaikutuksella opettajan kanssa ja hänen ohjauksellaan on keskeinen merkitys.

2.3 Oppimisympäristö

Käsitteenä oppimisympäristö kattaa laajan kokonaisuuden fyysisistä tiloista aina digitaalisiin oppimisympäristöihin asti. Kaikki tilat ja tilanteet, joissa oppilas on tekemisissä musiikin kanssa kuuluvat osaksi oppimisympäristöjä. Toiminnassa hyödynnetään asianmukaisia työvälineitä, materiaaleja ja tietotekniikan tarjoamia mahdollisuuksia niin opetuksessa kuin viestinnässä. Tämän lisäksi Tampereen Kitarakoulu järjestää muun muassa vuosittaisia kaikille avoimia konsertteja sekä kesäkurssseja myös omien opetustilojen lisäksi myös muiden toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden tiloissa.

Fyysisenä oppimisympäristönä Tampereen Kitarakoulu toimii hyvien kulkuyhteyksien varrella kaupungin keskustassa osoitteessa Näsilinnankatu 22 A34 6-kerros. Koulun tilat ovat tarkoitukseen sopivat. Koulussa on yksilöopetukseen ja ryhmäopetukseen soveltuvat tilat ja työvälineet. Opetustiloista löytyy kattava, opetukseen tarvittava nuotti- ja instrumenttivälineistö. Oppimisympäristö on turvallinen ja tukee oppilaan kasvua ja kehitystä. Lähtökohtana on myönteinen ja kannustava ilmapiiri sekä hyvä vuorovaikutus oppilaan ja opettajan välillä.

2.4 Työtavat

Opetuksen pääasiallinen rakenne on viikoittaisessa toiminnassa. Tämä sisältää suurimmalla osalla oppilaita heidän valitsemansa soittimen yksilö- tai ryhmäopetuksessa tapahtuvaa opiskelua. Näiden lisäksi oppilas voi harjoittaa esimerkiksi myös yhteismusisointi- ja musiikin hahmotustaitojaan.

Yksilöopetuksessa instrumenttiopetus nojaa vahvasti mestari–kisälli-pohjaiseen perinteeseen. Laadukkaalla yksilöopetuksella pyritään säilyttämään musiikillisten taitojen välittyminen oppilaalta ja sukupolvelta toiselle. Tampereen Kitarakoulu tarjoaa yksilöopetuksen lisäksi oppilailleen tilaisuuksia kehittää yhteismusisoinnin taitojaan ja mahdollisuuksia osallistua yhteisölliseen toimintaan. Musiikillinen osaaminen rakentuukin parhaiten hyödyntämällä niin yksilöopetuksessa saatuja tietoja kuin yhteissoiton keinoin hankittuja taitoja. Pyrimme kehittämään jatkuvasti/luovasti kehittämään uusia yhdessä oppimisen keinoja ja muotoja yksilöopetuksen rinnalle.

2.5 Toimintakulttuuri

Tampereen Kitarakoulun toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteutumista. Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja hyvinvointia edistävä toimintakulttuuri, mikä saavutetaan aidolla kohtaamisella, välittävällä ja kunnioittavalla vuorovaikutuksella.

Tampereen Kitarakoulussa lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta. Kannustavassa toimintakulttuurissa arvostetaan myös oppimista epäonnistumisten kautta. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden,

yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen. Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä.

Osa hyvää pedagogista osaamista on opetuksen arkikäytäntöjen suunnittelu, organisointi, toteuttaminen ja arviointi. Olennaista toimintakulttuurissa on myös kehittävä johtaminen. Avoin ja rakentava vuorovaikutus on keskeistä oppilaitoksen niin sisäisessä kuin ulkoisessa yhteistyössä.

3. Musiikkiopinnot

3.1 Opetuksen yleiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaalle monipuolisesti erilaisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen, kokemiseen ja siitä nauttimiseen. Tampereen Kitarakoulun tavoitteena on tukea jokaisen oppilaan elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden muodostumista. Opetus antaa oppilaalle mahdollisuuksia kehittää taiteellista osaamistaan pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien henkilökohtaisten kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti.

Musiikillisen opetuksen ja oppimisen lisäksi Tampereen Kitarakoulu kannustaa oppilaitaan luovan ajattelun kehittämiseen, kulttuuriseen ja taiteelliseen uteliaisuuteen sekä taiteen kokemiseen moniaistillisesti ja useista eri näkökulmista. Musiikin harrastaminen tukee oppilaan vuorovaikutustaitojen, itsetietoisuuden ja -ymmärryksen kehittymistä. Oppilas kerryttää opintojensa aikana monia taitoja, joita hän voi hyödyntää laaja-alaisesti kaikilla elämänsä osa-alueilla.

3.2 Opetustarjonta

Opetusta annetaan esimerkiksi seuraavissa instrumenteissa:

- Sähkökitara
- Klassinen kitara
- Akustinen kitara (Yleiskitara)
- Sähköbasso
- Ukulele

Soitinvalikoimaa tarkastellaan vuosittain mahdolliset toiveet mukaan lukien.

3.3 Opintojen laajuus ja rakenne

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Annettavan opetuksen määrä mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden ja sisältöjen saavuttamisen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä pyritään joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Tampereen Kitarakoulun lukuvuosi on 32 viikon pituinen (16 + 16). Opetus jakautuu syys- ja kevätlukukauteen. Lukuvuoden loma-ajat noudattavat Tampereen peruskoulun loma-aikoja.

3.4 Opintokokonaisuudet

Taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä 500 h jakautuu Tampereen Kitarakoulussa seuraavasti:

1. Yhteiset opinnot 300h
 - Opintokokonaisuus 1: Musiikillisen osaamisen ensiaskeleet 100h
 - Opintokokonaisuus 2: Musiikillisen osaamisen kehittäminen 200h
2. Teemaopinnot 200h
 - Opintokokonaisuus 3: Musiikillisen osaamisen laajentaminen 200h

Tampereen Kitarakoulun tarjoamat opintokokonaisuudet muodostuvat yleisen oppimäärän yhteisten opintojen ja teemaopintojen tavoitealueista. Nämä tavoitealueet koostuvat itsessään vielä pienemmistä osa-alueista, joiden edistymistä opettaja ohjaa ja arvioi opintojen aikana. Tavoitealueet toistuvat kaikissa opintokokonaisuuksissa ja niiden yleiset kuvaukset ovat seuraavanlaiset:

1. Soittaminen ja laulaminen

- Oppilas tutustuu ja oppii oman soittimensa hallintaa.
- Oppilas oppii oikeaoppisia ja terveitä soittokäytänteitä ja -tapoja.
- Oppilas oppii hyvistä ergonomiakäytänteistä ja keuhonhuollosta.
- Oppilas oppii lukemaan, kirjoittamaan ja tuottamaan nuottitekstiä.

- Oppilas oppii soittamaan yhdessä toisten kanssa yhteissoiton keinoin.

2. Esittäminen ja ilmaiseminen

- Oppilasta ohjataan ilmaisemaan itseään musiikillisesti.
- Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia esiintymiseen.
- Oppilasta kannustetaan oman musiikin luomiseen ja oma näköiseen ilmaisuun.

3. Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- Oppilasta ohjataan kuuntelemaan omaa ja toisten oppilaiden musisointia.
- Oppilasta ohjataan monipuolisen musiikillisen ymmärryksen kehittämiseen.

4. Taiteiden välinen osaaminen

- Oppilas tutustuu eri taidealoihin monipuolisesti.
- Oppilas tutustuu eri taitealojen luonteisiin ja etsii keinoja niiden yhdistämiseen musiikin kanssa.

3.4.1 Yhteiset opinnot 300h

Tampereen Kitarakoulun yhteiset opinnot koostuvat kahdesta opintokokonaisuudesta. Ensimmäisessä kokonaisuudessa keskitytään instrumenttikohtaisten perusteiden opetteluun ja innostuksen kasvattamiseen soittoharrastusta kohtaan. Toinen opintokokonaisuus syventää ensimmäisessä kokonaisuudessa opittuja aiheita. Kaiken kattavina tavoitteina ovat musiikillisen osaamisen harjoittaminen ja kehittäminen, yhteismusisointi ja osallisuuden tunteen kasvattaminen. Musiikkia pyritään hahmottamaan ja ymmärtämään monin keinoin, niin soittamalla, laulamalla kuin kuuntelemalla.

3.4.2 Opintokokonaisuus 1: Musiikillisen osaamisen ensiaskeleet 100h

Soittaminen ja laulaminen 1

	Sisältö
Soittimeen tutustuminen	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas tutustuu soittimensa rakenteeseen. • Oppilas ymmärtää kuinka soitin muodostaa soivan äänen.
Soittotekniikka	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas löytää ja oppii muodostamaan luonnollisen soittoasennon. • Oppilas oppii soittimensa käsittelyn ja äänenmuodostuksen perusteet.

	Sisältö
Teokset	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas tutustuu monipuolisesti soittimensa erilaisiin teoksiin taitotasonsa mukaisesti.
Musiikin hahmottaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas oppii lukemaan, kirjoittamaan ja tuottamaan yksinkertaista nuottitekstiä. • Oppilas tutustuu rytmien, sykkeen ja äänen korkeuden eroihin oman ja toisten soiton kautta. • Oppilas opettelee rytmien käsittelyä ja perussykkeen hahmottamista. Hän tutustuu yleisimpiin tahtilajeihin. • Oppilas kykenee tunnistamaan perusnyansseja. • Oppilas opettelee ulkoa soittamisen (ilman nuotteja) perusteita. • Oppilas tutustuu soittimensa tyypillisiin merkintätapoihin. • Oppilas harjoittelee prima vista -soiton perusteita.
Harjoittelu ja oppiminen	<p>Oppilaan motivointi ja tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas saa soittaa ja harjoitella itselleen mieleistä ja motivoivaa ohjelmistoa. • Oppilasta tuetaan monipuolisesti ja rakentavasti niin oppimistilanteissa kuin niiden ulkopuolella. <p>Säännöllinen harjoittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta kannustetaan säännöllisen harjoittelurytmin opetteluun. • Oppilasta kannustetaan itsenäisen harjoittelun opetteluun. • Oppilas oppii harjoittelee monipuolisesti erilaisia harjoittelutekniikoita. • Oppilas oppii harjoittelun merkityksestä ja sen painoarvosta osana omaa edistymistään. <p>Taitojen ylläpitäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas ylläpitää oppimaan taitoja harjoittamalla monipuolista ohjelmistoa. <p>Tavoitteiden asettaminen opettajan kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas oppii arvioimaan omaa oppimistaan ja asettamaan itselleen asianmukaisia tavoitteita opettajansa tukemana.

Esittäminen ja ilmaiseminen 1

	Sisältö
Musiikillinen ilmaisu	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas tutustuu musiikin ilmaisukeinojen perusteisiin kuten <ul style="list-style-type: none"> • dynamiikan vaihteluihin. • perussykkeen hallintaan (hallitsevan sykkeen ylläpito, hidastus, nopeutus). • Oppilas ilmaisee soittamaansa musiikkia osaamisensa mukaisesti.

	Sisältö
Esiintyminen	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia ohjelmistonsa esittämiseen. • Oppilas osallistuu Kitarakoulun oppilaskonsertteihin soittaen ja/tai kuunnellen muita oppilaita. • Oppilasta kannustetaan esiintymään monenlaisissa tilanteissa (mm. soittotunti, perhe-/sukujuhla, konsertit, näyttelyt...) • Oppilas saa ohjausta esiintymistilanteiden hallintaan. • Oppilasta rohkaistaan löytämään esiintymisen tuoma ilo. Häntä ohjataan esiintymisen ilon ylläpitämisessä ja kehittämisessä. • Oppilaalla on mahdollisuus käydä esiintymistilanne läpi esiintymisen jälkeen yhdessä opettajansa kanssa. Oppilasta kannustetaan esiintymisensä itsearviointiin.
Luovat taidot	<p>Improvisointi ja säveltäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta rohkaistaan omien ideoiden ja melodioiden toteuttamiseen soittamalla, laulamalla, teknologiaa tai muita keinoja hyödyntämällä. • Oppilasta rohkaistaan improvisointiin soittaen yhdessä opettajan kanssa tai yksin. <p>Muut taidot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta kannustetaan oman musiikin luomiseen. • Oppilas tutustuu monipuolisesti soittimensa musiikkiin ja kykenee tunnistamaan eri musiikkityylien eroavaisuuksia.
Yhteissoitto	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas opettelee soittamaan yhdessä opettajansa tai toisen oppilaan kanssa. • Oppilas harjoittelee mahdollisuuksien mukaan soittamista muiden instrumenttien kanssa. • Oppilas oppii omasta roolistaan soittaessaan muiden kanssa ja oppii kuuntelemaan toista soittajaa hyvässä vuorovaikutuksessa niin soittaessa kuin sen ulkopuolella.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen 1

	Sisältö
Oma soitto	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas harjoittelee oman soittonsa keskittyntä kuuntelua. • Oppilas äänittää omaa soittoaan mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi soittotunnilla, kotona tai esiintymistilanteissa.
Muiden soitto	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas opettelee kuuntelemaan muiden oppilaiden soittoa mm. soittotunneilla ja konserteissa. Oppilas kehittää kykyjään tarkastella muiden soittoa rakentavasti ja analyttisesti.

3.4.3 Opintokokonaisuus 2: Musiikillisen osaamisen kehittäminen 200h

Soittaminen ja laulaminen 2

	Sisältö
Soittotekniikka	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas pyrkii ylläpitämään ja kehittämään aikaisemmin opittuja asioita.• Oppilas ylläpitää ja kehittää soittoasentoaan.• Oppilas syventää soittoteknisiä ja äänenmuodostuksellisia valmiuksiaan.• Oppilas oppii ergonomiasta ja kehonhuollosta.
Teokset	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas tutustuu monipuolisesti soittimensa erilaisiin haastavampiin teoksiin taitotasonsa mukaisesti.
Musiikin hahmottaminen	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas oppii lukemaan, kirjoittamaan ja tuottamaan haastavampaa nuottitekstiä.• Oppilas tutustuu monipuolisempiin ja haastavampiin rytmeihin ja tempoihin.• Oppilas kykenee tunnistamaan nyansseja monipuolisemmin ja yksityiskohtaisemmin sekä hyödyntämään niitä soitossaan.• Oppilas oppii fraseerauksesta.• Oppilas opettelee ilmaisemaan teosten luonnetta ja tunnelmaa.• Oppilas kehittää ulkoa soittamisen (ilman nuotteja) taitojaan.• Oppilas pystyy tunnistamaan yksinkertaisia musiikillisiä muotorakenteita.• Oppilas kehittää prima vista -soiton taitojaan.

	Sisältö
Harjoittelu ja oppiminen	<p>Oppilaan motivointi ja tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas saa soittaa ja harjoitella itselleen mieleistä ja motivoivaa ohjelmistoa. • Oppilasta tuetaan monipuolisesti ja rakentavasti niin oppimistilanteissa kuin niiden ulkopuolella. • Oppilas kehittyy itsensä motivoimisessa ja oma-aloitteisuudessa. <p>Säännöllinen harjoittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta kannustetaan säännöllisen harjoittelurytmin opetteluun. • Oppilasta kannustetaan kehittämään itsenäistä harjoitteluaan. • Oppilas oppii ja harjoittelee monipuolisesti erilaisia harjoittelutekniikoita. • Oppilas saa kokemusta harjoittelun tärkeydestä ja sen painoarvosta osana omaa edistymistä. <p>Taitojen ylläpitäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas ylläpitää oppimaan taitoja harjoittamalla monipuolista ohjelmistoa. <p>Tavoitteiden asettaminen opettajan kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas kehittyy oman oppimisensa arvioinnissa ja asianmukaisten tavoitteiden asettamisessa opettajansa tukemana.

Esittäminen ja ilmaiseminen 2

	Sisältö
Musiikillinen ilmaisu	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas syventää aikaisemmin opeteltujen ilmaisukeinojen tuntemusta ja hallintaa. • Oppilas hyödyntää fraseerauksen perusteita soitossaan. • Oppilas ilmaisee soittamaansa musiikkia osaamisensa mukaisesti.

	Sisältö
Esiintyminen	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia ohjelmistonsa esittämiseen. • Oppilas osallistuu Kitarakoulun oppilaskonsertteihin soittaen ja/tai kuunnellen muita oppilaita. • Oppilasta kannustetaan esiintymään monenlaisissa tilanteissa (soittotunti, perhe-/sukujuhla, konsertit, näyttelyt...) • Oppilas saa ohjausta esiintymistilanteiden hallintaan. • Oppilasta rohkaistaan löytämään esiintymisen tuoma ilo. Häntä ohjataan esiintymisen ilon ylläpitämisessä ja kehittämisessä. • Oppilaalla on mahdollisuus käydä esiintymistilanne läpi esiintymisen jälkeen yhdessä opettajansa kanssa. Oppilasta kannustetaan esiintymisensä itsearviointiin. • Oppilas saa opetusta esiintymiseen liittyvissä teemoissa, joita ovat muun muassa: <ul style="list-style-type: none"> • Oman näköisen soittotyylin löytäminen. • Virheiden ymmärtäminen, sietäminen ja selittäminen. • Pettymysten käsittely ja niistä oppiminen. • Positiivisten kokemusten ymmärtäminen ja niistä nauttiminen. • Toisten soittajien ja toisten taitealojen osaajien arvostaminen ja kannustaminen.
Luovat taidot	<p>Improvisointi ja säveltäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta rohkaistaan omien ideoiden ja melodioiden toteuttamiseen soittamalla, laulamalla, teknologiaa tai muita keinoja hyödyntämällä. • Oppilasta rohkaistaan improvisointiin yhdessä soittaen yhdessä opettajan kanssa tai yksin. • Oppilas oppii itseilmaisua vapaan improvisaation keinoin. <p>Muut taidot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta kannustetaan oman musiikin luomiseen. • Oppilas syventyy monipuolisesti soittimensa musiikkiin ja kykenee tunnistamaan eri musiikkityylien eroavaisuuksia.
Yhteissoitto	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas syventää aikaisemmin opittuja asioita ja soveltaa niitä yhteissoittotilanteissa. • Oppilas harjoittaa yhteissoittoa yhdessä opettajansa tai toisen oppilaan kanssa. • Oppilas harjoittaa mahdollisuuksien mukaan yhteissoittoa muiden instrumenttien kanssa. • Oppilas ymmärtää oman roolinsa soittaessaan muiden kanssa ja harjoittaa toisen soittajan kuuntelemista hyvässä vuorovaikutuksessa niin soittaessa kuin sen ulkopuolella.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen 2

	Sisältö
Oma soitto	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas harjoittaa oman soittonsa keskittyntä kuuntelua.• Oppilas äänittää mahdollisuuksien mukaan omaa soittoa esimerkiksi soittotunnilla, kotona tai esiintymistilanteissa.
Muiden soitto	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas syventää taitojaan muiden oppilaiden soiton kuuntelussa mm. soittotunneilla ja konserteissa. Oppilas kehittää kykyjään tarkastella muiden soittoa rakentavasti ja analyttisesti.
Äänitteiden kuunteleminen	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas perehtyy monipuolisesti oman soittimensa äänitteisiin.• Oppilas tutustuu monipuolisesti eri tyyllilajien piirteisiin ja oppii tunnistamaan niiden eroavaisuuksia ja samakaltaisuuksia äänitteiden avulla.

Taiteiden välinen osaaminen 1

	Sisältö
Muut taiteen alat	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas tutustuu monipuolisesti eri taiteen aloihin.

3.4.4 Teemaopinnot 200h

Teemaopinnot jatkavat yhteisissä opinnoissa opittujen asioiden kehittämistä pidemmälle. Musiikillisia taitoja ja tuntemusta pyritään monipuolistamaan ja syventämään niin musiikin alalla kuin muilla taiteen aloilla. Teemaopinnot sisältävät enemmän valinnan vapauksia kuin yhteiset opinnot, joten oppilaan on mahdollista suunnitella oman näköisensä opinnot teemaopintojen sisällöistä.

3.4.5 Opintokokonaisuus 3: Musiikillisen osaamisen laajentaminen 200h

Soittaminen ja laulaminen 3

	Sisältö
Soittotekniikka	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas pyrkii ylläpitämään ja kehittämään aiempien opintojen aikana opittuja asioita.• Oppilas pyrkii kehittämään soittoasentoaan ja huomaamaan kehityksen kohteet omassa soittoasennossa ja -tekniikassa.• Oppilas kehittää ergonomian ja kehonhuollon tietämystään.• Oppilas pyrkii löytämään itselleen tarvittavan fyysisen ja mentaalisen rentouden, joka auttaa saavuttamaan vaivattoman soittotekniikan.
Teokset	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas laajentaa ohjelmistoaan monipuolisesti oman kiinnostuksensa mukaisesti.
Musiikin hahmottaminen	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas oppii lukemaan, kirjoittamaan ja tuottamaan yhä haastavampaa nuottitekstiä.• Oppilas tutustuu monipuolisempiin ja haastavampiin rytmeihin, tempoihin ja agogiikan vaihteluihin.• Oppilas kehittää kykyjään tunnistaa nyansseja monipuolisemmin ja hienovaraisemmin. Hän kehittyy nyanssien monipuolisessa käytössä.• Oppilas kehittää fraseeraustaan entistä monipuolisempaan suuntaan.• Oppilas kykenee ilmaisemaan kappaleiden karaktäärejä ja tunnelmaa monipuolisemmin ja rohkeammin.• Oppilas kykenee ilmaisemaan eri aikakausien musiikkia tyylinmukaisesti.• Oppilas kehittää yhä ulkoa soittamisen (ilman nuotteja) taitojaan. Oppilas kykenee soittamaan teoksia ulkoa ja tulkitsemaan niitä monipuolisesti.• Oppilas pystyy tunnistamaan entistä laajempia musiikillisia muotorakenteita ja kokonaisuuksia.• Oppilas kehittää prima vista -soiton taitojaan.

	Sisältö
Harjoittelu ja oppiminen	<p>Oppilaan motivointi ja tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas saa soittaa ja harjoitella itselleen mieleistä ja motivoivaa ohjelmistoa. • Oppilasta tuetaan monipuolisesti ja rakentavasti niin oppimistilanteissa kuin niiden ulkopuolella. • Oppilas on oma-aloitteinen ja kykenee motivoimaan itseään. <p>Säännöllinen harjoittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta kannustetaan säännöllisen harjoittelurytmin opetteluun ja ylläpitoon. • Oppilasta kannustetaan kehittämään itsenäistä harjoitteluaan. Oppilas kykenee harjoittelemaan ja kontrolloimaan harjoitteluaan itsenäisesti. • Oppilas oppii ja harjoittelee monipuolisesti erilaisia harjoittelutekniikoita. • Oppilas ymmärtää harjoittelun merkityksen ja sen painoarvon osana omaa edistymistään. • Oppilas oppii suunnittelemaan omaa harjoitteluaan ja asettamaan itselleen tavoitteita. • Oppilas oppii tunnistamaan omia kehityskohteitaan ja ratkaisemaan niitä harjoittelun keinoin. • Oppilas ymmärtää riittävän lämmittelyn tärkeyden. • Oppilas ymmärtää erilaisten harjoittelutapojen (fyysisten, mentaalisten, auditiivisten) hyödyt ja oppii hyödyntämään niitä harjoittelussaan. <p>Taitojen ylläpitäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas ylläpitää oppimiaan taitoja harjoittamalla monipuolista ohjelmistoa. <p>Tavoitteiden asettaminen opettajan kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas osaa arvioida omaa oppimistaan ja asettaa itselleen asianmukaisia tavoitteita opettajansa tukemana.

Esittäminen ja ilmaiseminen 3

	Sisältö
Musiikillinen ilmaisu	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas syventää aikaisemmin opeteltujen ilmaisukeinojen tuntemusta ja hallintaa. • Oppilas oppii hyödyntämään fraseerausta monipuolisemmin ja yksityiskohtaisemmin omassa soitossaan. • Oppilas ilmaisee soittamaansa musiikkia osaamisensa mukaisesti.

	Sisältö
Esiintyminen	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia ohjelmistonsa esittämiseen. • Oppilas osallistuu Kitarakoulun oppilaskonsertteihin soittaen ja/tai kuunnellen muita oppilaita. • Oppilasta kannustetaan esiintymään monenlaisissa tilanteissa (soittotunti, perhe-/sukujuhla, konsertit, näyttelyt...) • Oppilas saa ohjausta esiintymistilanteiden hallintaan. • Oppilasta rohkaistaan löytämään esiintymisen tuoma ilo. Häntä ohjataan esiintymisen ilon ylläpitämisessä ja kehittämisessä. • Oppilaalla on mahdollisuus käydä esiintymistilanne läpi esiintymisen jälkeen yhdessä opettajansa kanssa. Oppilasta kannustetaan esiintymisensä itsearviointiin. • Oppilas saa opetusta esiintymiseen liittyvissä teemoissa, joita ovat muun muassa: <ul style="list-style-type: none"> • Oman näköisen soittotyylin kehittäminen. • Virheiden ymmärtäminen, sietäminen ja selättäminen. • Pettymysten käsittely ja niistä oppiminen. • Positiivisten kokemusten ymmärtäminen ja niistä nauttiminen. • Toisten soittajien ja toisten taidealojen osaajien arvostaminen ja kannustaminen. • Esiintymisjännitys. • Soittajan esiintyminen yleisön näkökulmasta. • Säännöllinen esiintyminen ja sen vaatimat valmistelut. • Yllättävät tilanteet (mm. muistikatkokset, vire, sairastuminen). • Konsertin järjestäminen ja konserttiohjelman muodostaminen.

	Sisältö
Luovat taidot	<p>Improvisointi ja säveltäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta rohkaistaan omien ideoiden ja melodioiden toteuttamiseen soittamalla, laulamalla, teknologiaa tai muita keinoja hyödyntämällä. • Oppilasta rohkaistaan improvisointiin yhdessä soittaen yhdessä opettajan kanssa tai yksin. • Oppilas kehittää itseilmaisuaan vapaan improvisaation keinoin. <p>Muut taidot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta kannustetaan oman musiikin luomiseen. • Oppilas jatkaa syventymistä monipuolisesti soittimensa musiikkiin. Hän kykenee tunnistamaan eri musiikkityylien ominaispiirteitä ja eroavaisuuksia. • Oppilas kykenee löytämään omatoimisesti itseään kiinnostavaa musiikkia. • Oppilas osaa säestää sujuvasti sointumerkkejä ja useita säestystapoja hyväksi käyttäen. • Oppilas hallitsee musiikillisen luovuuden perusteita, joita ovat muun muassa: <ul style="list-style-type: none"> • Sovittaminen • Transponointi • Kuulonvarainen kappaleiden opettelu • Oppilasta kannustetaan erilaisten projektien, yhtyeiden ja produktioiden luomiseen ja niihin osallistumiseen. • Oppilaalle tarjotaan valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen.
Yhteissoitto	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas syventää aikaisemmin opittuja asioita ja soveltaa niitä yhteissoittotilanteissa. • Oppilas harjoittaa yhteissoiton taitojaan yhä pidemmälle yhdessä opettajansa tai toisen oppilaan kanssa. • Oppilas harjoittaa mahdollisuuksien mukaan yhteissoittoa muiden instrumenttien kanssa. • Oppilas ymmärtää oman roolinsa soittaessaan muiden kanssa ja osaa kuunnella toista soittajaa hyvässä vuorovaikutuksessa niin soittaessa kuin sen ulkopuolella. • Oppilas oppii tarkastelemaan omaa soittoaan rakentavasti osana musiikillista kokonaisuutta.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen 3

	Sisältö
Oma soitto	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas harjoittaa oman soittonsa keskittyntä kuuntelua.• Oppilas äänittää mahdollisuuksien mukaan omaa soittoaan esimerkiksi soittotunnilla, kotona tai esiintymistilanteissa.• Oppilas opettelee analysoimaan omaa soittoaan ja löytämään siitä kehityskohteita ohjatusti ja omatoimisesti.
Muiden soitto	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas syventää taitojaan muiden oppilaiden soiton kuuntelussa mm soittotunneilla ja konserteissa. Oppilas kehittää kykyjään tarkastella muiden soittoa rakentavasti ja analyttisesti.
Äänitteiden kuunteleminen	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas perehtyy monipuolisesti oman soittimensa äänitteisiin.• Oppilas tutustuu monipuolisesti eri tyyllilajien piirteisiin ja osaa tunnistaa niiden eroavaisuuksia ja samakaltaisuuksia äänitteiden avulla.
Konserttikäynnit	<ul style="list-style-type: none">• Oppilasta kannustetaan osallistumaan elävän musiikin konsertteihin eri tyyllilajit monipuolisesti huomioiden. Konserttikäyntejä voidaan järjestää ohjatusti tai/ja omatoimisesti.

Taiteiden välinen osaaminen 2

	Sisältö
Muut taiteen alat	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas tutustuu monipuolisesti eri taiteen aloihin. Oppilas tutustuu keinoihin yhdistää eri taiteiden aloja keskenään.

3.5 Oppimäärän yksilöllistäminen

Oppilas tekee oman opiskelusuunnitelmansa Tampereen Kitarakoulun opetustarjonnan pohjalta. Oppilas voi yksilöllistää opintonsa opetussuunnitelman mukaisista opintokokonaisuuksista. Yksilöllistämällä voidaan tarkoittaa sisältöjen, tavoitteiden, opintojen keston sekä toteuttamistavan, mahdollisten tukitoimien ja arvointimenetelmien yksilöllistämistä. Opiskelusuunnitelman muokkaaminen tapahtuu yhdessä opettajan, oppilaan ja oppilaan huoltajan kanssa. Mahdolliset muutokset ja toimenpiteet kirjataan oppilaan omaan opiskelusuunnitelmaan.

4. Oppilaaksi ottaminen ja opiskeluaika

Tampereen Kitarakoulun oppilaaksi voi ilmoittautua kuka tahansa soittamisesta kiinnostunut iästä riippumatta. Pääsykokeita ei ole, vaan kaikenikäisille halukkaille annetaan mahdollisuus musiikin opiskeluun. Vapautuviin paikkoihin otetaan oppilaita ilmoittautumisjärjestyksessä. Opiskelun kestoa ei ole rajoitettu.

5. Oppimisen arviointi

Arvioinnin tehtävänä on tukea ja ohjata oppilasta hänen opinnoissaan. Arviointi on vuorovaikutteista, kannustavaa ja rohkaisevaa, ja se ohjaa oppilasta myös oman osaamisen ja tavoitteiden reflektointiin. Palaute on sekä yksilöllistä että vertaispalautetta. Näin oppilas oppii sekä vastaanottamaan että antamaan rakentavaa palautetta. Monipuolinen ja vuorovaikutteinen arviointi ohjaa oppilasta yksilölliseen opiskeluun, auttaa ymmärtämään omaa oppimisprosessia kaikissa sen eri vaiheissa ja lisää oppilaan osallisuutta.

5.1. Arvioinnin kohteet

Arviointi kohdistuu oppilaan omaan oppimisprosessiin ja hänen itse asettamien tavoitteiden toteutumiseen, taiteiden yleisten opintojen ja teema-opintojen opintokokonaisuuksien ja oppilaan valitseman opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttamiseen. Arvioinnin kohteena on ainoastaan oppilaan työskentely ja oppiminen, ei koskaan oppilaan arvot, persoona, asenne tai ominaisuudet. Oppilas on tietoinen siitä mitä ja kuinka arvioidaan. Tietoa opintokokonaisuuksien suorittamisesta ja arvioinneista annetaan opettajatapaamisten yhteydessä syksyisin ja keväisin.

Arvioinnin kohteena ovat opintokokonaisuuksien tavoitealueet, joita ovat:

1. **Soittaminen ja laulaminen**
2. **Esittäminen ja ilmaiseminen**
3. **Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen**
4. **Taiteidenvälinen osaaminen**

Jokainen opintokokonaisuuden tavoitealue muodostuu useasta pienemmästä osa-alueesta. Opettaja seuraa, arvioi ja tukee oppilaan edistymistä jatkuvasti tuntitilanteissa ja niiden ulkopuolella kuten konserteissa ja projekteissa. Kun kunkin osa-alueen tavoitteet voidaan katsoa saavutetuiksi, oppilas on oppinut tavoitteissa esitetyt taidot ja tiedot sekä oppilas on osallistunut opetukseen säännöllisesti, osa-alue kirjataan hyväksytyksi oppilaan omaan opintorekisteriin. Opintokokonaisuuksien annetut tuntimäärät ovat laskennallisia ja sisältävät myös itsenäistä työskentelyä.

Kun kaikki opintokokonaisuuden tavoitealueet ja niiden suunnitellut osa-alueet on arvioitu hyväksytyiksi, oppilaalle annetaan hyväksytty merkintä kyseisestä opintokokonaisuudesta. Kun kaikki yleiseen oppimäärään vaadittavat opintokokonaisuudet on suoritettu hyväksytysti, oppilas saa Tampereen Kitarakoulun myöntämän päättötodistuksen.

5.2 Arviointitavat

Oppilas saa tekemisestään ja suorituksistaan sanallista palautetta suullisesti sekä kirjallisesti läpi opintojensa. Arviointitapoina käytetään seuraavanlaisia keinoja:

1. Palaute opintojen aikana.

Oppilas saa jatkuvaa rakentavaa palautetta opettajiltaan koko opintojensa ajan.

2. Oppilaan itsearviointi.

Oppilaan itsearvioinnilla on tarkoitus ohjata oppilasta itsenäiseen työskentelyyn, havainnoimaan oman oppimisen rakentumista ja ymmärtämään oppimista ohjaavia yleisiä tavoitteita. Itsearvioinnin avulla oppilaan on myös mahdollista havaita itselleen henkilökohtaisesti toimivimpia tapoja oppia. Tarkoituksena on vahvistaa omien valmiuksien, kykyjen ja oppimisen rakentumisen tuntemusta.

3. Vertaisarviointi.

Opintojen aikana oppilas arvioi oppimistaan useasta näkökulmasta: oma suoritustaan, koko ryhmän yhteistä suoritusta sekä muiden ryhmän jäsenten yksilöllistä suoritusta. Oppilasta ohjataan havainnoimaan omaa ja muiden suoritusta suhteessa ryhmään sekä miettimään keinoja oppimisen edistämiseen. Toiminnan myötä opitaan antamaan ja vastaanottamaan rakentavaa ja positiivista

palautetta muilta ryhmän jäseniltä.

4. **Portfolio.**

Portfoliota voidaan hyödyntää oppimisen ja arvioinnin tukena. Oppilas kirjaa ylös oman oppimisensa kehittymistä ja itsearviointiaan opintojensa aikana. Portfolio voi sisältää oppimisen aikana syntynyttä kuvallista, kirjallista ja äänipohjaista materiaalia kuten kirjallisia tuotoksia, kuvia, äänitteitä ja videoita. Portfolion työstäminen on jatkuvaa ohjattua ja itsenäistä työskentelyä, jossa itsenäisen työn panos korostuu. Oppilaan portfolion/työn edistymistä seurataan, arvioidaan ja tuetaan oman opettajan toimesta.

5. **Osaamisnäyte.**

Oppilas voi halutessaan suorittaa vapaaehtoisen osaamisnäytteen kunkin opintokokonaisuuden päätteeksi. Osaamisnäyte voi olla konsertti ja kirjallinen työ, sävellyks, äänite, taiteiden välinen projekti tai muu suoritus. Ennen osaamisnäytteen antamista oppilaalla tulee olla soitettuna monipuolisesti instrumenttinsa ohjelmistoa. Osaamisnäytteen sisältö pyritään aina muodostamaan oppilaan näköiseksi kokonaisuudeksi. Sisällön suunnittelevat oppilas ja opettaja yhdessä. Arviointi tapahtuu oman opettajan sekä toisen Kitarakoulun opettajan toimesta.

5.3. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan aikaisemmin suoritetuista opinnoista tai näyttöihin osaamisesta suhteessa Tampereen Kitarakoulun hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin.

5.4 Todistukset

Oppilas saa pyydettyä osallistumistodistuksen siihenastisista opinnoistaan. Todistukseen merkitään opiskeluaika, opinnot ja opettaja sekä tarvittaessa kuvaus opetuksen sisällöstä. Oppilas saa päättötodistuksen opiskeltuaan yleisen oppimäärän yhteiset opinnot ja teemaopinnot.

Päättötodistus sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivänmäärä
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti
- Päättötodistus voi sisältää liitteitä.

6. Yhteistyö ja toiminnan kehittäminen

6.1 Yhteistyö huoltajien/kodin kanssa

Avoimesta ja säännöllisestä vuorovaikutuksesta vastaavat opettajat yhdessä oppilaan/oppilaan huoltajan kanssa. Tampereen Kitarakoulu toivoo, että lasten ja nuorten vanhemmat ovat mukana lastensa harrastuksen edistämässä. Tämä toteutuu muun muassa aktiivisen harjoittelun tukemisena sekä osallistumisena projektien ja oppilaskonserttien toteuttamiseen. Tampereen Kitarakoulu tiedottaa toiminnastaan, tapahtumistaan ja konserteistaan kotisivuillaan ja Facebookissa.

6.2 Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Yhteistyö alueen muiden taideoppilaitosten, koulujen ja muiden kulttuuritoimijoiden kanssa kuuluu Kitarakoulun toimintaan. Tampereen Kitarakoulu on avoin monipuoliselle yhteistyölle eri toimijoiden ja eri taidemuotojen edustajien kanssa.

6.3. Oppilaitoksen toiminnan kehittäminen

Tampereen Kitarakoulun kehittää opetustaan ja toimintaansa jatkuvasti seuraamalla alansa kehitystä, sekä hyödyntämällä opettajien, oppilaiden ja huoltajien sekä yhteistyökumppaneiden palautteita.